

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Dagtilbuddets navn: **Børnehaven Børn & Miljø Teglgårdsvej**

Udfærdiget : Februar 2021

INDHOLD

Indhold

LÆREPLAN	1
INDHOLD	2
INDLEDNING	4
VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE	4
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	5
ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN	6
BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER	7
BØRNS LEG	8
DET BREDE DANNELES- OG LÆRINGSSYN	9
BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER	10
FORÆLDRESAMARBEJDE	11
SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN	12
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	13
ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	15
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling	15
Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag	15
Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet	16
SOCIAL UDVIKLING	16
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Social personlig udvikling	16
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	17
Arbejdet med Social udvikling fremadrettet	17
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB	17
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab	17
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	17
Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet	18
KOMMUNIKATION OG SPROG	19
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog	19
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	19
Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet	20
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	20
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse	20
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	20
Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet	21
NATUR, UDELIV OG SCIENCE	21

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science.....	22
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø.....	22
Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet.....	23
ØVRIGE ELEMENTER.....	23
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ.....	23
Fysisk børnemiljø.....	24
Psykisk børnemiljø.....	24
Æstetisk børnemiljø.....	25
SAMSPIL OG RELATIONER.....	25
EVALUERING.....	26
INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE.....	27
Inddragelse af forældrebestyrelsen.....	27
Inddragelse af lokalsamfundet.....	27
UDVIKLINGSPLANER.....	28

INDLEDNING

Med dagtilbudsaftalen (2018) er det fremlagt, at det i dagtilbudsloven skal tydeliggøres, hvilket pædagogisk fundament alle dagtilbud skal bygge på for at skabe en tryk og udviklende hverdag for alle børn i dagtilbud. Det handler om at skabe en fælles retning, sprog og forståelse gennem en ny ramme for den pædagogiske læreplan.

I Hjernen&Hjertet har vi med udgangspunkt i den nye dagtilbudslov samt materialer udgivet på EMU i forbindelse med den nye styrkede læreplan, udviklet redskabet Rambøll Læreplan, som er en skabelon til understøttelse af det enkelte dagtilbuds systematiske arbejde med læreplanen.

Gennem dialogen får I et indblik i hinandens oplevelser og forståelser af praksis ud fra nogle refleksions- og vurderingsspørgsmål. Redskabet henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE

LÆS INDEN I GÅR I GANG!

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Tværtimod er det intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan - med udgangspunkt i de centrale elementer fra det pædagogiske grundlag og med udgangspunkt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne - skal fungere som et **pædagogisk redskab**, der **via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning** for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet.

Herunder **sikre, at den intendede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene** mv.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan vil fx kunne offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside eller et andet sted, som er kendt af og let tilgængeligt for forældrene. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 9, stk. 1).

Læreplanen fungerer altså både som et internt arbejdsredskab, samt et dokumentationsdokument udadtil. I den forbindelse skal det nævnes, at selve vurderingen fra Ministeriets værktøj "Redskab til selvevaluering" ikke vil fremgå i den pdf, der er udarbejdet til offentliggørelse, da denne udelukkende anses som et internt arbejdsredskab.

Men alle øvrige refleksioner og beskrivelser i læreplanen vil fremgå og skal derfor formuleres med tanke for dette.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Nedestående del af skabelonen, der omhandler det pædagogiske grundlag bygger på EVA's materiale "Redskab til selvevaluering".

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Dagtilbud skal etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?

Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?

“Børnehaven skal ud i livet, Livet skal ind i børnehaven”

Børnehavens pædagogiske læringsmiljø er en dagligdag bygget op med faste rutiner og dagsrytmer, der kan ændres for at tilpasse nyskabelse, spontane hændelser, udflugter m.m eller ændrede dagsbehov.

Hverdagen indeholder mange værdifulde læringsrum;

- Kommunikation med mor, far, børn og pædagoger
- selvhjulpethed på toilet og i garderoben
- Måltidet, madlavning, dække bord, mindfulness, rydde af

Dagen er delt op i gode stunder til leg. De voksne starter dagen med at forberede legeområder. Nogle af dem, tager børnene til sig, ændrer måske lidt, andre ændres totalt til netop den leg, de selv finder frem til.

Børnene skal være medskabere af deres liv, derfor er vi meget optaget af at alle børn bliver set og hørt samt har en bred vifte af gode legekammerater, og befinder sig godt i mange forskellige børnefællesskaber.

Hvordan sikrer vi at børnene bliver hørt:

Vores gruppestruktur, med mindre grupper, små grupper, interessefællesskaber og den daglige store opmærksomhed på alle børns trivsel skaber gode muligheder for tæt opmærksomhed med alle børn. Vi er i tæt DIALOG og NÆR kontakt.

Eks: grupperne skiftes til at lave onsdagsmad til hele børnehaven. Børnene vælger retter til mange uger frem. De voksne sikrer at alle trygt kan byde ind med ønsker.

Eks: udflugter. Vi taler med børnene om hvilke steder vi skal tage hen. Listen bliver inspiration til månederne der kommer.

I personalegruppen reflekterer vi hver dag over vores planlægning og organisering til børnenes bedste. Vi følger børnenes spor og gør vores bedste for at få øje på deres intentioner og interagere derpå.

Vi er særligt opmærksomme på at organisere eftermiddagen, især legepladsen. Vi har faste miljøer samt muligheden for at den/de voksne sætter særlige rammer når det er nødvendigt. Starter f.eks med fælleslege, ingen cykler, ingen fangelege mm.for at give ro til fordybelse og at komme i leg.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Pædagogiske læringsmiljøer skal derfor inddrage børneperspektiver, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler.

Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser?

- Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?

Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback, fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?

Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø?

- Hvilke nye indsigter nåede vi frem til?
- Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?

I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

”Her bor jeg”, længere forløb med besøg ved alle gruppens børns bolig
Hvem er jeg, hvad kan jeg, hvordan øver jeg mig, på det, jeg vil lære?
Filosofi for børn – dialog uden faste facit

Hver dag er vi i dialog med alle børn.

Ofte børnesamlinger i forskellige grupperinger

Dialogisk læsning – for nogle børn er det lettere at fortælle om noget personligt, ved at fortælle det ind i en historie om nogle andre.

Vores måltider er gode daglige stunder til dialog. Vi spiser i mindre grupper, der er ro og nært samvær over den gode mad. Mad som børnene er med til at lave hver tredje onsdag.

Køkkenet er også en mulig oplevelsesplads i små hold dagligt, for de børn, der ønsker det.

eks:

Det kan være svært at blive afleveret. Vi taler med barnet om hvordan, det allerhelst vil have det skal foregå. Så fortæller vi mor og far, at det er det, vi prøver.

Og hvordan vil barnet helst komme ind i børnehaven/ i leg/ aktivitet: vi hører på barnets ønsker og bakker op med støtte og nærvær.

BØRNS LEG

Leg har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?

Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?

Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen?

- Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?

Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Det at man må sige nej til flere i legen er et eks. på at vi finder deres leg værdifuld. Minimum tre gode venner/legerelationer er også et tegn på at vi ved, at hvis de ikke kan lege med forskellige børn, går de glip af noget vigtigt. Nogle lege kræver alle magneterne, og så må andre vente. Legepladsen har regler, som skal sikre alle gode legemuligheder, hver aktivitet har en "plads" i haven, således at der er plads til flest mulige gode lege. Eks fodbold på boldbanen.

I vores børnehave prioriterer vi børnenes frie leg højt. Vi har indrettet børnehaven, så der er appelleres til forskellige lege og til børnenes fantasi.

Vi er meget bevidste om at legen har en afgørende betydning for børns udvikling. Børn skal have tid og rum til at være i legen uden voksen indblanding, men samtidig finder vi det meget vigtigt, at vi pædagoger er tilgængelige, når de leger, så de kan hente den nødvendige støtte og vejledning, når det er nødvendigt.

Alle børn i børnehaven skal have mulighed for at deltage i leg. Derfor laver vi løbende observationer og skemaer over, om børnene oplever at have nogen at lege med. Er der børn, der er uden for fællesskabet, er det pædagogernes opgave at hjælpe med at inddrage dem i leg. Det gør vi bl.a ved at lave små grupper af børn, der uforstyrret kan lege og hvor rammen i legen er meget tydelig. Den voksne skal indgå som en tydelig rollemodel i legen og være et godt eksempel på, hvordan man agerer socialt og hjælper med at oversætte i legen.

Børnene skal føle sig tilpas med de roller og positioner de har i legen, men de skal samtidig lære at gå på kompromis og finde frem til løsninger, der ikke var de mest ønskede. Dette er en proces og der er forskel på om børnene er 3 eller 6 år. Vi holder også øje med om børnene indtager de samme roller hver gang og om der i øvrigt er et sundt mønster, når de leger

DET BREDE DANNELSES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, undren og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen?

- Leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner?

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?

- Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed?
- Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?

Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.?

- Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?

Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det?

- Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

Dannelse er vigtigt i alt vi laver på vores livslange rejse.

Det er grundlaget for vores pædagogiske arbejde, at vi udviser respekt for andre, som vi anerkender som væsentlige andre.

Nysgerrighed livet igennem er udgangspunkt for og medskaber af livslang læring.

Vi har motivation fra vi bliver født. Motivation til kontakt, interaktion og udvikling. Vi øver os og træner vores kompetencer.

I de pædagogiske læringsmiljøer i børnehaven skal vi værne om børnenes gode intentioner; lægge op til, at der kan være flere svar på det samme spørgsmål, at vi kan lege og prøve os frem, uden at få et vide, at vi gør noget forkert. Dette skal ydermere styrke børnenes mod til at bruge sig selv sammen med andre og for andre i mangfoldige fællesskaber.

Vi skal tilbyde mangfoldige former for læringsmiljøer for at understøtte børnenes forskellige læringsstile og interesseområder og give muligheder for udvikling.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

- Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?

Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer?

- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?

I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø?

- Er det tilstrækkeligt?
- Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?

Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet?

- I hvilke situationer lykkedes det ikke – og hvorfor?

Dette er et meget vigtig del af børnehavens værdigrundlag:

Børnehaven er for ALLE børn, og alle børn er medskabere af deres eget liv. I det grundlag ligger at alle skal have mulighed for deltagelse.

ET af vores mål for alle børn: inden de har gået i børnehaven i en måned skal de have en rigtig god relation til mindst tre andre børn. Vi har "opfundet" et relationsskema, hvor vi er i løbende dialog med barnet om ønsker om relationer samt de relationer de allerede har etableret. De voksne er ansvarlige for at relationer bevares, udvikles samt nye kan opstå.

Børnenes trivsel er altid den voksnes ansvar. Det betyder ofte, at vi sammen med børnene, deres forældre og fagprofessionelle skal tænke nyt og individuelt. Alle børne og familier kan komme ind i kortere eller længere kriser. Ved tæt samarbejde gør vi vores bedste hver dag, for at børnene fortsat er i udvikling. Vi arbejder med handleplaner, der løbene justeres efter observationer, refleksioner og evalueringer: har vi nået vores mål, skal vi justere i planlægningen, skal vi justere i de forpligtende fællesskaber, barnet / børnene er i gennem dagen.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde?
- Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx o.k. at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug en snak?

Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?

Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

- Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

Vi vægter samarbejdet med forældrene meget højt da vi arbejder ud fra devisen at familiedynamikken har stor betydning for barnets trivsel og udvikling.

I det daglige giver vi plads til små snakke eller en telefonopringning, hvis der er behov.

Vi vil altid gerne rådgive og modtage vigtige beskeder, men det er det pædagogiske personale, der afvejer hvornår vi kan være til rådighed.

Vi har den værdi at "for at behandle folk ens – skal de behandles forskelligt", derfor er det også helt naturligt for os at familierne skal mødes forskelligt og at nogle har brug for mere intenst samarbejde med personalet. Vi tager selv initiativ til det, når vi finder det relevant.

Det er vores pligt som fagpersonale at dele ud af vores viden om børns udvikling og trivsel. Derfor holder vi os heller ikke tilbage med at tage dialogen med forældrene, hvis vi har gode forslag til udvikling.

Vi afholder forældrecafeer ca 4-6 gange årligt med forskellige relevante temaer i børnefamilier.

Vi evaluerer jævnligt med forældrebestyrelsen om forældrenes oplevelse af forældresamarbejdet og vil desuden gerne sende en rundspørge ud til resten af forældregruppen for at blive klogere

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?

Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud?

- Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.

Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem?

- Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?

Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/ pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis?

- Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

Endnu et vigtigt område af dagliglivet i børnehaven. En stor begivenhed i barnets og deres forældres liv.

Vi kan nævne, at børnehaven sammen med et andet dagtilbud, har taget initiativ til "store legedag" på en skole i lokalområdet, hvor alle kommende skolebørn til områdets skoler inviteres med sammen med deres pædagoger. Børnene mødes her i leg og fællesspisning med kommende kammerater til den skole de skal gå på samt min. en medarbejder fra deres kommende skole/ skolefritidsordning.

Vi er på skolebesøg med kammeraterne. Ser gården og klasserne og møder evt en relevant voksen. Vi insisterer på grundige overleveringer af vores børn, så de får den bedst mulige start. Vi oplever, der kan være forskellige værdisæt i skolerne og børnehaven. I kommunen arbejder vi med dette for at skabe "En skole" hvor børnene møder det samme børne og udviklingssyn uanset hvilken skole, de starter på.

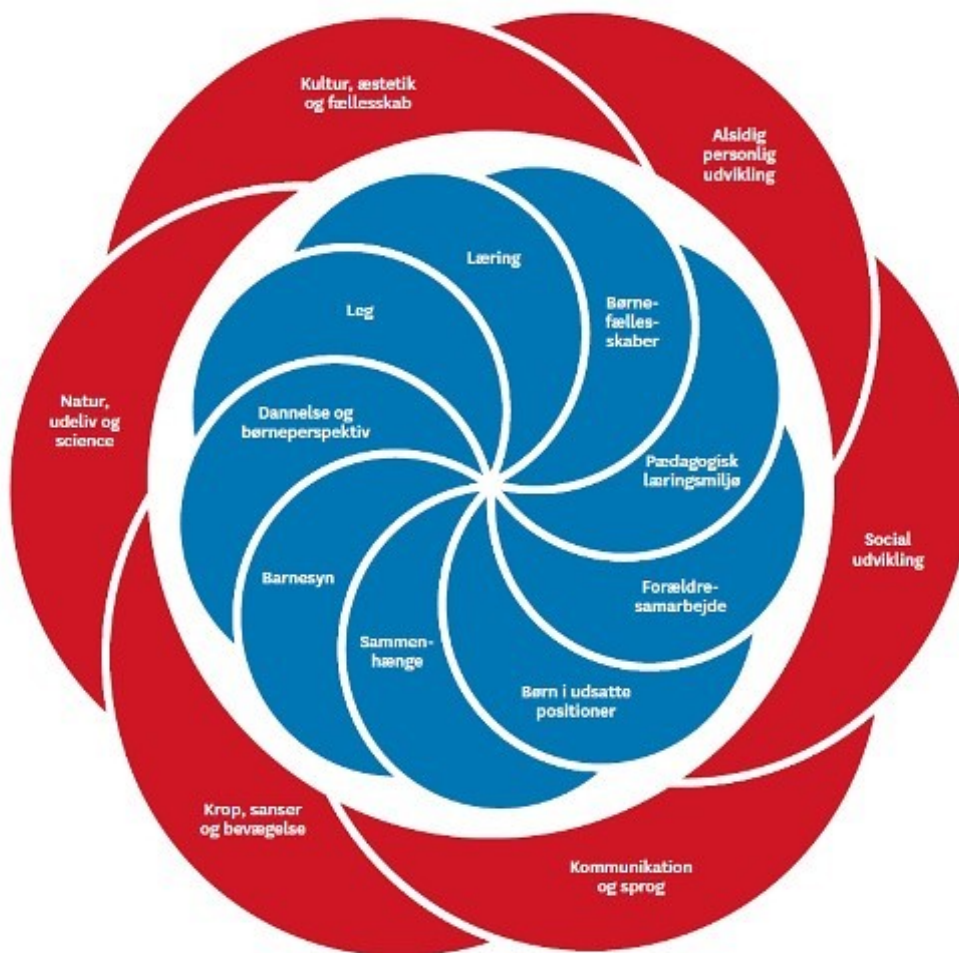
Eks: I vores børnehave, må børnene gerne sige nej til leg i nogle situationer. På mange skoler SKAL man sige ja til leg. På skolerne gælder oftest de samme regler for alle. I børnehaven gør vi meget ud af at vi er forskellige og skal behandles derefter. Sevfølgelig med grundlag i vores værdigrundlag for vores forpligtende fællesskaber med betydningsfulde relationer.

Vi har en overgangsgruppe med pædagoger fra skovshoved vuggestue og børnehaven, der holder møde hver 6. uge. Via overgangssamtaler med vuggestuens pædagoger tilgodeser vi barnet bedst muligt, Vi har fælles aktiviteter med vuggestuen. Mødes bla i minihaverne overfor vuggestuen, I nogle af sommerugerne har vuggestuen og børnehaven fælles pasning

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. [Læs indholdsbeskrivelsen](#).

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et læreplanstema skal altid ses i sammenhæng med det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan og det besluttet lokalt, hvordan de overordnede elementer konkret omsættes organisatorisk og pædagogisk i det pædagogiske læringsmiljø i hverdagen.

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Under hvert læreplanstema skal I derfor forholde jer til, hvordan I hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING
- SOCIAL UDVIKLING
- KOMMUNIKATION OG SPROG
- KROP, SANSER OG BEVÆGELSE
- NATUR, UDELIV OG SCIENCE
- KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes alsidige udvikling, herunder deres nysgerrighed, gåpåmod og deltagelseskompetence via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi har i vores institution valgt at inddele børnene i 3 familiegrupper. Dvs. de har en base i en gruppe med børn i forskellige aldre samt to pædagogisk uddannede personaler til at varetage børnenes udvikling og behov. Vi tror på at både yngre og ældre børn tilegner sig mange sociale kompetencer ved at være sammen. Ligesom hjemme i familien. Man føler sig værdifuld, når man kan hjælpe og støtte nogen og andre føler sig set og værdifulde, når de bliver hjulpet.

To dage om ugen blander vi børnehavens børn på tværs af grupperne, så børnene får andre tilbud og fællesskaber omkring projekter og oplevelser der passer til dem. Det kan både være aldersinddelt eller andre gange efter interesse og hvor barnet befinder sig i sin udvikling.

Vi har mange aktiviteter hvor børnene får skubbet deres grænser. Vi rappeller, skøjter, laver cykelleg og får jord under neglene i slotshaverne. Disse aktiviteter deltager børnene i på det niveau de er, men vi sørger løbende for, at de bliver passende udfordret.

Når børnene er i "fri leg" er vores mantra at "gå efter bolden – og ikke manden". Opstår der konflikter bliver fokus på barnets handling og hvordan den påvirker andre frem for at barnet selv bliver gjort forkert.

Vi støtter børnene i at mærke deres egne grænser og sige til og fra på en god og respektfuld måde.

Vi holder børnemøder, når der er emner der fylder i børnegruppen. Det kan f.eks. være:

- Hvordan vil vi gerne modtages
- Hvordan siger man fra overfor en god ven
- Hvordan føles det, når man er udenfor
- Hvad kan vi selv gøre, når vi bliver kede af det
- Hvad kan vi gøre, når andre er kede af det

I vores daglige virke med børnene er vi opmærksomme på, at der skal være plads til deres følelser. Følelser kan være store og vi mener, at det er af afgørende betydning at man tidligt i sit liv mærker, at det er ok at have det, som man har det. Hvis ikke vi som mennesker har det med som en grundlæggende følelse og kan hvile i dem vi er, får vi det svært senere i livet.

Vi er ikke dommere i konflikter, men vejledere. Børnene får sammen med os redskaber til hvordan de kommer videre – sammen eller hver for sig. Men med sig selv i behold.

Alle børn er særlige og har forskellige behov. Hos os lærer vi børnene at det er ok at blive behandlet forskelligt, fordi vi ikke har brug for det samme. Nogle har brug for huler, pauser, små snacks, meget tøj, mindre tøj, en lur osv. Vi tror på, at hvis vi som mennesker føler os set og forstået har vi også større rummelighed overfor andre.

Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Når børnene viser mod. Dvs. gør noget, der er en udfordring

Når børnene viser respekt for hinanden

Når børnene selv klarer en konflikt.

Når børnene står op for sig selv – viser hvordan de har det indeni

Når børnene står op for deres kammerater

Når børnene kan se de er en del af et større fællesskab med forskellige behov, hvor alle får lige præcis det de har brug for

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Social udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes sociale udvikling, herunder deres empati, deltagelseskompetence og medbestemmelse via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vores Ugestruktur giver mulighed for deltagelse i mange slags fællesskaber; Gruppen, skæv tur, sproggrupper, aldersaktiviteter m.fl.

Arbejdet med anerkendende relationer (Lotte Secher), understøtter børnenes udvikling af empati, samt øger deres følelse af socialt ansvar.

Ved behov går en voksen med barnet i aktiviteten, og oversætter de andres handlinger for på den måde at give den enkelte flere handlemuligheder, samt give gruppen mulighed for at forstå den enkelte.

Vi vælger at kommunikere meget åbent om det som bøvler, hvilket modvirker tabudannelse og gør det tydeligt at vi alle har noget, hvor vi har brug for gruppen og at vi alle har noget vi bidrager med til gruppen.

Arbejdet med Social udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvad vil vi se (tegn/pejlemærker)?

Børnenes løser selv flere konflikter

Børnene hjælper hinanden; med tøj, hvis de er kede af det, ved konflikt, med at hente voksenhjælp

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at indgå i forskellige kulturelle fællesskaber, som stimulerer deres fantasi, nysgerrighed og

kreativitet via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er meget optaget af at tilbyde børnene forskelligartede kulturelle oplevelser, og her har vi bla. gjort brug af GK udmærkede tilbud fra kulturskolerne, hvor grundtanken er at barnet er medskabende i den kunstneriske proces

Legen kan være en sanselig tilgang til livet, og vi introducerer derfor forskellige lege som kan give dem æstetiske oplevelser..

Vi er opmærksomme på hvad der rør sig i børnegruppen pt. Og hvordan vi kan hjælpe børnene med at realisere det kunstnerisk.

Vi laver månedstegninger hvor barnet tegner sig selv og evt sin familie, som det ser ud nu.

Vi giver børne massage, og de har selv lært at massere hinanden. Alt sammen til beroligende musik.

Børnene laver selv forestillinger, hvor de med støtte fra voksen planlægger og fordeler roller mellem sig. Efter forestillingen evalueres der: hvad gik godt, hvad var rart/mindre rart. Hvad kan man evt. gøre en anden gang. Her er det vigtigt at alle får mulighed for at komme til udtryk: Hvordan påvirker det mig/de andre. Sanselige oplevelser man kan tage med sig videre i livet.

Ældstebørnene maler selvportrætter inden de går ud af børnehaven. Hvordan ser jeg ud og hvordan vil jeg gerne formidle følelsen af mig. Vi snakker farver som formidler af stemninger/karakterer. Hvad gør den farve ved mig, og hvordan vil jeg gerne fortælle om mig.

Som afslutning på børnehavetiden laver de ældste børn en cirkusforestilling som vises for flere hundrede mennesker. Det er en sanselig og meget følelsesbetonet oplevelse som fylder meget og sætter sig som dybe spor.

Mål: at Børnene får en undersøgende, sansende og legende tilgang til livet.

at de opsøger kulturelle og sanselige oplevelser af sig selv

Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

At børnene selv forbereder og fremfører en forestilling uden hjælp fra voksne, men blot inviterer hertil.

Eks. når børnene selv etablerer massage stunder for hinanden.

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes tilegnelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Kommunikation og sprog har en meget central rolle i Børn og Miljø på Teglgårdsvej. Det er et fokuspunkt for os alle, at vi lytter, undersøger og formidler i børnehøjde. Vi er børnenes rollemodeller, og vi taler med dem – ikke til dem. Vi bruger bevidst forskellige benævnelser for samme genstand for at give mulighed for en mere nuanceret tilgang til sproget.

Vi arbejder med hen- imod sprog. Dvs. vi retter opmærksomheden på det vi mener er den rette vej frem for "at skamme ud".

Vi læser dialogisk læsning dagligt.

Holder boganmeldelse uge hvor børnene læser en bog hjemme med forældrene, og anmelder den for de andre børn i børnegruppen. Her er det selvfølgelig vigtigt at der tages højde for det enkelte barns udvikling så fremlæggelsen tilpasses hertil.

Vi inviterer dem indenfor ved at fortælle om oplevelser i vores hverdag....."Ja det har jeg også prøvet", eller "nej, hvor vildt" kan der måske responderes.

Vi er nysgerrige på barnets tanker og behov, og opmærksomme på om vi sprogligt fanger det.

Vi er undersøgende på verden omkring os sammen med børnene. Fx: "så du den store lastbil, hvor mon den skulle hen?" Vi er bevidste om at holde pauser så barnet får mulighed for at reflektere og komme til orde- ofte tager det lidt tid. -og det skal der være plads til.

Vi leger med sproget og undres sammen med børnene over hvor mærkelige ting, der nogen gange bliver sagt.

Vi sætter ord på de følelser, vi mener at kunne spore hos barnet, så det selv får en chance for at gøre det på et andet tidspunkt

Hvis vi kan se at et barn er udfordret på at få forklaret hvad det gerne vil, går vi ind og spørger om vi skal hjælpe med at forklare, hvad det drejer sig om, Hvis vi kan se, at sproget bliver ved med at drille for et barn, søger vi i samråd med forældrene hjælp hos en logopæd.

Vores mål:

- at børnene tilegner sig en sproglig forståelse så de kan begå sig i det sociale fællesskab og tilegne sig viden.
- At de vil blive trygge ved at vide sig sikre på, hvad der forventes i forskellige sammenhænge.

Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

at børnene:

- overfører vores formuleringer til selv at opklare hvad det er et barn ikke rigtig kan formulere.
- begynder at lege med sproget.
- undres og spørger, hvorfor vi bruger netop det ord og hvad det betyder.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med krop og sanser, som stimulerer deres bevægelsesglæde via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

At bruge kroppen, sanserne og at bevæge sig er en naturlig del af vores hverdag og er altid med i vores planlægning. Vi laver bl. Motorik med rytme instrumenter, sange, dans og anden bevægelse.

- Vi er meget udenfor, i vores egen have (legeplads), der er inddelt i områder. Område med både et klatrestativ og træer til at klatre i. Bane hvor der kan spilles fodbold og hockey. Ålerruse hvor man kan gynge. Hængekøjer til at slappe af i. Område hvor der kan graves med store skovle og leges med vand.
- Vi tager også på ture til andre legepladser, i skoven, ved stranden m.m. Vi har mange udendørslege som vi har introduceret for børnene. og som de efterhånden kender så godt at de selv sætter dem i gang.
- 2 gange om året har vi "Krop og sjæl" uge. Vi tegner kroppen og taler om organer, skelettet, blodbaner, hud m.m; taler om forskellig mad eks, hvilken mad, der er rigtig god for kroppen; smager på surt og sødt; taler om følelser; har massage og selvfølgelig en masse bevægelse såsom motionsløb og rytmik.
- Vi laver "Den Gode Slåskamp" . Det er lege og styrkeprøver hvor børnene får brugt deres kræfter og energi på en konstruktiv måde. De får også indarbejdet regler for at starte op slutte en leg/slåskamp, så det er sjovt for alle.
- Vi tænker også meget over at kroppen har brug for andre stimuli så som massage og afslapning. Det kan foregå på flere måder: De voksne giver børnene massage, børnene masserer hinanden med børster, bolde m.m. Et sådan forløb får rigtig mange børn ned i gear og nogle falder endda i søvn. Andre gange får børnene fortalt en historie medens de ligger og slapper af.

Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

At børnene har bevægelsesglæde og føler sig modige.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med natur og science, som stimulerer deres nysgerrighed og lyst til at udforske via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

I Børn og Miljø arbejder vi med natur, udeliv og science, både i og udenfor børnehaven. Når vi er i børnehaven foregår det i vores have (legepladsen), hvor der er rig mulighed for at finde smådyr, få jord under neglene og plaske i vandpytter. Vi er undersøgende sammen med børnene. Når de har fundet en skolopender, spørger vi hvor de har fundet, den og om der mon er flere. Eller finder sammen ud af hvad vi ved om skolopenderne. Vi tager også naturen ind i børnehaven, hvor vi bruger blade og blomster som dekoration på vores borde når vi skal pynte op. Vi taler også med børnene om årstiderne og hvordan skiftende kan ses og mærkes i naturen.

I vores krop og sjæl uger går vi bla. i dybden med, hvordan kroppen og vores sind fungerer. F.eks. når vi får pulsen helt op og mærker at vores hjerte slår hurtigt og slapper helt af så det slår langsomt igen.

Vi arbejder med miljø og bæredygtighed, blandt andet med vores kompost, affaldssortering og med at finde ting i skoven, der ikke hører til, og derefter smide dem i skraldespanden. Vi inddrager børnene, så de får en begyndende forståelse for bæredygtighed.

Vi stræber efter at alle børn er ude hver dag.

Når vi går på tur med børnene, har de tid og mulighed for, at undersøge de naturfænomener der optager dem, sammen med os, og derved får de kendskab til naturfænomener i deres omverden, blandt andet planter, dyr mm.

(Se Friluftcertifisering).

Mål at barnet:

er nysgerrig i naturen
er glad for at være udenfor

bruger årstiderne og naturen eksempelvis i sine lege
får kendskab til planter og dyr
får sanselige oplevelser i naturen
får en bevidsthed om klima og miljø
passer på naturen
får fornemmelse af fra jord til bord til jord
sparer på papiret både til at tørre hænder og tegnepapir

Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

- At barnet roder i jorden, klatrer i træer, leger med vand, leder efter smådyr
- At barnet sætter ord og handlinger på begreber og fænomener eksempelvis vejret og årstider
- At barnet passer på naturen
- Barnet viser glæde og tryghed ved at være ude i naturen
- At barnet inddrager naturen og begreber fra naturen i legen
- At barnet bruger begreber på dyr og planter
- At barnet ikke smider skrald i naturen, men er bevidst om at vi rydder op efter os selv

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

Fysisk børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuenes indretning og størrelse mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det fysiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Ved at følge børnenes spor – eks. At iagttage at de holder sig for ørerne, er en stærk indikator for at de voksne, skal sørge for en pædagogisk ramme, der sænker lydniveauet. På første sal, har vi Stillerummet; bh s mest fredelige rum, hvor børnene gennem hele dagen kan finde ro bla. ved at kigge i bøger.

Vi veksler mellem glødelamper eks ved måltider og aktivitetslys eks kreative værksteder. Vi veksler mellem Udestemmer og Indestemmer. Vi har mange forskellige rum, så vi kan lave en bred vifte af variable læringsmiljøer, og dejlig meget plads. Vi er opmærksomme på, at vi ikke skal være for mange sammen i samme rum. Toiletterne er vedvarende opmærksomhedspunkt gennem hele dagen – de skal jo være friske og rene at tilgå gennem hele dagen for alle børn.

Psykisk børnemiljø

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det psykiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Hver dag er det vores hovedfokus – at alle børn trives. Vi har åbne ører gennem hele dagen for om samtaler, lege, rutiner kører med gode samtaler og godt samvær. Sker der noget bøvl er den voksne klar til at tage ansvar for at alle kan komme videre på en god måde, så alle børn føler sig set og hørt.

Det er SÅ vigtigt, at vi alle føler os respekteret. Børn og Voksne. Alle kan lave en fejl, glemme at være en god ven, komme til at drille. Alle kan "hentes hjem igen" ved god guidens fra betydningsfulde voksne.

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuerne indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det æstetiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Fra april 20 til februar 21 – har vi ikke været inde på stuerne på regulær basis. Jo på toiletterne. Lige præcis toiletterne er vigtigt at gøre personlige så alle børn føler sig tilknyttet/ velkomne.

vi har valgt denne løsning hvor alle børnene laver en lille tegning, der sammen med de øvrige børn kommer i en skøn fælles ramme. Tænker du, det virker skønt? Børnene føler de har sat et personligt udtryk, på et fælles toilet, hvor der er mange brugere på en dag. Det har mere betydning for nogle børn end andre. Alle føler sig som en del af fællesskabet, der på væggen.

Når vi "kommer ind igen" i børnehaven vil vi gå ned på knæ sammen med børnene og genopdage og genopbygge et æstetisk børnemiljø, der inviterer til gode indelege og dejligt samvær.

På væggene har vi få placher – eks med dyr og planter. Alt andet er børnenes egne kreationer. Vi har ikke nogen voksne producerede tegninger på væggene.

Et meget bevidst valg. Børnene skal føle ejerskab til deres børnehave.

SAMSPIL OG RELATIONER

I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Kernen i vores dag i børnehaven er relationer og samspil. Det er i centrum fra mødet om morgenen, når barnet kommer i børnehaven, er i leg og pædagogiske forløb, i rutiner, konflikter, stor jubel, stolthed over at pludselig kunne cykle på to hjulet cykel, "i dag har jeg fået en ny ven".

Vi oplever og lærer gennem relationer. Når vi går tur, er gåmakkeren vigtig. Børnene samtaler om stort og småt. Ofte har børnene fået øjne for en ny ven, via en god gåtur.

I vores rutiner har vi megen dialog med børnene. Her indtænker vi både det rent sproglige udviklingsarbejde, opmærksomheden på velbefindende og de gode dialoger, hvor de voksne er lydhøre, ægte lytter og børnene får fortalt det, der er vigtigt for dem. Det er meget vigtigt, at de voksne virkelig er nærværende i dialogen, og ikke gætter og fastlåser børnene i et svar, der ikke var dækkende eks. for den følelse, de vil beskrive. Vi bestræber os på at gøre os umage som samtalepartnere og giver derfor helst ikke op, før barnet føler sig forstået. Vi læner os meget op af barnets mimik og kropssprog. Kroppen bliver markant meget "lettere" og afslappet, når børnene føler sig set og hørt.

EVALUERING

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan undersøger og evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af det pædagogiske læringsmiljø? - Hvor står vi stærkt/svagt?
- Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?

Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?

- Hvordan definerer vi "systematisk"?

Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot på aktiviteterne eller blot på børnenes læring?

Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

- Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til en ændring i vores praksis?

Vi valgte at lave alderopdelte grupper, da vi genstartede d. 15 april 2020 efter nødlukningen. Det gav mening på det tidspunkt, da de ældste har mange traditioner det sidste halve år inde skolestart. Da vi SKULLE lave en længerevarede opdeling af børnene i mindre grupper, blev det omdrejningspunktet.

En ny gruppe børn startede i børnehaven d. 20 april, og de havde herlige måneder sammen udenfor på legepladsen og på tur inden sommerferien sammen

Efter sommerferien startede en ny gruppe yngre børn i børnehaven, Vi var stadig aldersopdelt. Det gav en meget stor yngste gruppe uden ældre børnehaver kulturformidlere (børn). Vi evaluerede på før og efter sommeren, og valgte at gå tilbage til vores aldersintegrede grupper, der er en pædagogisk grundtanke i børnehaven – vi

ønsker familiegrupper, hvor børnene på tværs af alder støtter hinanden, lærer af hinanden og hjælper hinanden. Meget hurtigt kunne vi mærke et roligere børnemiljø. Lydnuveauet sænkede sig. Atter så vi børnegrupper i alderen 3 – 6, være i rigtig gode rollelege på legepladsen. Kulturformidling og udvikling på smukkeste vis.

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale. Som led i dette arbejde vil forældrebestyrelsen skulle inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet vil kunne bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Beskriv kort, hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen.

På bestyrelses møderne er vi i dialog om børnehavens pædagogik ”hvorfør gør vi som vi gør”. Forældrene er kompetente medspillere, der ud fra egne oplevelser er med i evaluering og drøftelser af fremtidige forløb / oplevelser. Fra den allerførste pædagogiske læreplan i 2007, har vi været i dialog med forældrene – ikke mindst omkring hvordan vi kan kæde oplevelser i familien sammen med oplevelser i børnehaven.

Inddragelse af lokalsamfundet

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Beskriv kort, hvordan lokalsamfundet inddrages som en ressource med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Gymnastik på den lokale skole

Samarbejde med det lokale handicapværksted omkring håndværk og samvær til gavn for og glæde for alle involverede.

Lån af boldbaner ved den lokale indrætsforening

Besøg hos ”hestemanden”, (kaperkusk) og andre Lokale næringsdrivende

UDVIKLINGSPLANER

Tag stilling til inden for hvilke områder I har behov for udvikling og tag stilling til hvilke områder I vil fokusere særligt på. Overvej de fire nedenstående tiltag og beslut det næste skridt.

- INDHENTE OG FORANKRE NYE PERSPEKTIVER I PRAKSIS?
- IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?
- INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?
- INDSAMLE MERE INFORMATION OM EGEN PRAKSIS?

Når I har besluttet jeres næste skridt, kan I lave en eller flere udviklingsplaner, der beskriver hvordan I vil styrke de dele af jeres pædagogiske praksis, hvor I har vurderet, at der er behov for udvikling.

Forankringsforløb for Faglige Fyrtårn i Gentofte Kommune

Vi er i gang med et spændende forløb med workshops, læringsbesøg og forandring & Forankring i børnehaven.

Vi har valgt at omdrejningspunktet er rutinen "Garderoben" der lige nu inkluderer "min rygsæk og min tøjpose".

Vi udforsker med udgangspunkt i Børnenes perspektiv.